

VILAG PROLETARJAI, EGYESÜLJÉTEK! VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja
XVI. évfolyam 4809. sz. Kedd, 1960. augusztus 23. 4 oldal, 20 bani

Ünnepi gyűlések hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából

Vasárnap rajonunk községeiben és falvainak lelkes hangulatú ünnepi gyűléseken emlékeztek meg hazánk felszabadulásának 16. évfordulójáról.

Pankotán

A butorgyár udvarán mintegy 700 munkás, technikus, mérnök és tisztviselő gyűlt össze a munka befejezése után, hogy megemlékezzen augusztus 23-áról, hazánk felszabadulásának nagy ünnepéről. A butorgyárak méltóan fogadták a napot és azért megelégedés tüköröztök arcukról. A szombaton megrendezett ünnepi műsorok is kiváló munkasikerrel értek el. Orosina Sándor például 215, Halmagean Petru 166, Bercea Ana 157, Knapp Mária 152 százezerrel teljesítette napi előírásait.

A lelkes hangulatú ünnepi gyűlésen Morodan Gheorghe elvtárs, a gyár szakszervezeti bizottságának elnöke méltatta a nap jelentőségét és rámutatott a felszabadulás óta eltelt 16 évtized során elért nagyszerű megvalósításokra. A gyűlés lelkes taps közepette ért véget.

Iratoson

Mintegy 400 kollektivisták gyűlt össze a művelődési otthon ünnepélyesen felszított termében. Augusztus 23-a jelentőségéről Marian Maria elvtársnő, a kulturothton igazgatója román nyelven, Zserei János, a néptanács titkára pedig magyar nyelven mondott ünnepi beszédet. Miután méltatták népünk legnagyobb nemzeti ünnepének jelentőségét, valamint azokat az eredményeket, amelyeket hazánk dolgozói pártunk bölcs vezetésével a felszabadulás óta eltelt 16 év alatt megvalósítottak, ismertették azokat a sikereket is, amelyekkel az iratosi kollektivisták a nagy ünnepet köszöntötték. Augusztus 23-tól kezdve — azonosítva, hogy idejében befejezték a nyári mezőgazdasági munkákat — különös figyelemmel végezték a falu szépítését is. Bővítették a művelődési otthon és előkészületeket tettek a község villamosítására.

Majláton

Jankura László, a művelődési otthon igazgatója tartott ünnepi beszédet a több mint 200 jelenlévő kollektivisták előtt.

Fakerten

Is vasárnap délután emlékeztek meg hazánk felszabadulásának 16. évfordulójáról. Az alkalommal zsúfolásig megtelt a művelődési otthon. A jelenlévők figyelmesen hallgatták meg az ünnepi beszédet, amelyet Flagnean Ioan elvtárs, a művelődési otthon igazgatója tartott.

Szentpálon

Több ízben éljenzéssel és viharos tapsos szakították felbe a szónokot. A fakerti kollektivisták ezzel is kifejezték lelkesedésüket és hálájukat szeretett pártunk és kormányuk iránt.

Több mint 120 kollektivisták gyűlt össze, hogy lelkes ünnepség keretében köszöntse hazánk felszabadulásának 16. évfordulóját. 1944 augusztusának történelmi napjáról Koncsek József elvtárs, a művelődési otthon igazgatója tartott beszédet. Rámutatott azokra az eredményekre, amelyeket dolgozó népünk a felszabadulást követő több mint másfél évtized alatt megvalósított. Ezután azokról a munkásokokról beszélt, amelyekkel a szentpáli kollektivisták népünk nagy nemzeti ünnepét köszöntötték.

Köszönt a város

felszabadulás ünnepi Immár tizenhatodszor üdvözöl Téged, az ő sajátos eszközével, a maga módján, de őszinte szeretettel. Zászlódizsbe öltöztetett gyáraival, középületeivel, lakóházaival. Ország-világnak hírül adja, hogy várt Reád s a munkáshétköznapokon csokorba gyűjtötte a tisztelet, a megbecsülés virágait és most, örök hálával nyújtja át Neked, Augusztus 23.

Sokszínű ez a csokor, új életünk zsenge hajtásainak bokréta, melyen évről-évre új színtölköt jelennek meg s önkéntelenül is szemünkbe ötlük, hogy mit adott nekünk, szépülő városunknak a felszabadulás. Az úszkós romok helyét karsus gyárak, többemeletes háztömbök foglalták el és így egyre több a zászló, egyre több a virág, egyre több a dolgozó, boldog ember.

A város vén házai, a lomhán kanyargó Maros, a parkok évszázados fái csodálatosnak. S velük együtt csodálkozik az ember is. Bár mi, aradiak már megszoktuk a modern szerszámgépgyárat, a vagonépitő és textil-kombinátokat, megszoktuk a gombaműködő emelkedő lakóházakat, melyek tarka színnárványokkal gazdagított városunk önképét — mégis, ha számvetést készítünk, a csodálatos határos elismerés hangján foglaljuk össze eredményeinket.

Nézzünk körül a városban. Zászlók, zászlók — mindenfelé zászlók. Zöld füzérek, virágok, jelmondatok a házak homlokzatán, az épületek ablakaiban. Ezek az ünnepi külsőt kölcsönzik, a város ünnepi köntösét tartják. De van valami, ami a felszabadulás évfordulóját bensőségeiben is nagyvív, emlékeztet, felelősséget tesz és ez: a párt

köré tömörült dolgozók ragyogó gazdasági sikerei.

A szépen felszított gyárépületeken grafikonok függnek. S ha leolvassuk az egész és tört számokat, követjük a görbe felélelő útját, e táblákon egész munka-közösségek ünnepre szánt ajándékait fedezük fel. Ezek a vonalak, számokkal teleírt grafikonok az elmúlt hónapok, az elmúlt hetek hangszorgalommal eltöltött napjairól beszélnek. Csak meg kell érteni szavukat, hiszen a tények erejével rögzítenek nagy tetteket, nagy cselekedeteket. Több helyen azt fejezik ki a betűk, a számok, hogy a mai napig elégett tettek egész hónapok kötelezettségüknek. „Ki mint érez, úgy cselekszik” — tartja a közmondás. A grafikonok hűen tükrözik ezt az örökigazságot.

Teljes díszben köszönt a város több, mint száz ezer iakosával együtt, felszabadulásunk évfordulójára. A tükörsíma utcákat, tereket tizezer ünnepi tömeg nepeitől be s hálátelt szívek gondol a párt, mely győzelemre vezetett és feltárta előttünk távlatunk ragyogó körvonalait. A boldogság és a jókedv örömpírja festi meg az arcokat, békén, jövőnk biztos tudata dobogtatja meg a szíveket. Mellettünk áll a szocialista tábor, élen a Szovjetunióval, mely nem csak szabadságunk kivívásával, hanem mindennapi építőmunkánkban is önzetlenül segít bennünket.

S az ünnepváró napokon városunk csokorba gyűjtötte a tisztelet és a megbecsülés legszebb virágait és most, örök hálával nyújtjuk át Neked, Augusztus 23.

A párt bölcs vezetésével a nagyszerű jövő útján

Tények — távlatok

Nyennek, legnagyobb ünnepünk, felszabadulásunk évfordulójának alkalmából önkéntelenül is tollat ragad az ember s ha csak pár sorban is, de leírja azokat a gondolatokat, melyek az eszébe megfordulnak, azokat a távlatokat — melyeknek körvonalai már világosan kirajzolódnak előttünk. Így vagyok most én is, pár mondatot írok a gyárról, a fejlődésről, a távlatokról.

Mindenekelőtt két számadat említek: 1955-ben 627 százezer volt üzemünk ösztértermelési terve 1950-hez viszonyítva. Idén elől az 1.593 százezer. Nagy, merész számok ezek. Olyan merészek, mint amilyenek a távlatok. S a többtagu számjegyekben benne lüktet jelenünk — ezek sejtették egyben azt a jövőt is, amelyet a pártmutatva uton, a párt vezetésével megvalósítottunk.

A III. pártkongresszus célul tűzte ki az ipar további nagyarányú fejlesztését. A Ranghet gyárak következetesen alkalmazták az új technikát, a korszerű tudomány vívmányait.

Tudják, hogy csak ezen az uton gyárthatnak a jónál jobbat, csak így érik el azt a minőségi és mennyiségi szintet, amely távlati tervükben szerepel.

A tények szűlik a távlatokat. A Ranghet gyárban már ezideig sokminden megvalósított s a jövőben még inkább tárva áll

az új és boldog élet kezdetét jelentette számunkra is.

Munkásszülők gyermeke vagyok. A burzsoa-földesuri rendszerben szüleim nehezen küzdöttek, hogy megteremtsek a legszükségesebb családnak számára. Minden vágyam a tanulás volt. A multban viszont a munkásgyermekek nem váthattak valóra ezt a vágyukat. Így tehát tanulás helyett dolgoznom kellett. De 1944 augusztus 23-a után minden megváltozott.

előttünk a fejlődés útja. Az az út, amelyen mérföldes lépésekkel haladunk a párt vezetésével és amelynek sorompóit augusztus 23 nyitotta szélesre.

A felszabadulás 16. évfordulója további lendületet ad nagyszerű terveink megvalósításához...

Sáczá Ilie a Ranghet gyár igazgatója

Új korszak született

Mindazt, amiről azelőtt csak álmodtunk, valóra is válhatott. Az iskolák, az egyetemek kapui a dolgozók gyermekei előtt is megnyitottak.

A Román Munkáspárt nekem is megadta azt a lehetőséget, hogy gyarapítsam ismeretemet, tudásomat. A Vörös Triko gyár vezetőségének javaslatára műszaki egyetemre iratkoztam be. Népi demokratikus rendszerünk gondatlan tanulmányi éveket biztosított számunkra is. Az egyetem befejezése után vizsgatértem régi munkahelyemre, ahol az évek folyamán teljesen

Gondtalan élet

Az én életem alakulása csak árnyalatokban különbözik a közsgé többi dolgozó parasztjának sorsától. Kollektivistá vagyok, tíz éve léptem be a gazdaságba. Szépen berendezett lakásom, rádióm, kerékpárom van, házamban villany világít. Eléskamrámm tele minden jóval.

A kihatástalanság — mely a felszabadulás előtt felbőltö a szegény munkásembert — már örökre a múlté. Gyermekeim s általában a fiatalok már el se tudják képzelni, hogy milyen volt régen egy földnélküli, vagy kevés földdel rendelkező parasztember élete.

A különbséget, a mult és jelen között akkor látja az ember legjobban, amikor napról-napra javul az élete. Nem is tudnám leírni azt az érzést, amikor felépült az új családi házam. Új ház, tágas, világos, szellős, napfényes. Olyan es mint egy álom. Mint egy beteljesült álom.

A múlt éljük és jövőt látjuk magunk előtt. A nagy távlatokat, melyeket pártunk III. kongresszusa vetített eléünk. Távoli terveink megvalósulnak, mert továbbra is a párt utmutatását követjük, nem kímélünk sem erő, sem fáradságot, mert a közösségi élet fejlődése a mi boldogulásunkat, gondatlan életünket is jelenti.

Féder Anna, a Vörös Triko gyár mérnöke

A kihatástalanság — mely a felszabadulás előtt felbőltö a szegény munkásembert — már örökre a múlté. Gyermekeim s általában a fiatalok már el se tudják képzelni, hogy milyen volt régen egy földnélküli, vagy kevés földdel rendelkező parasztember élete.

A különbséget, a mult és jelen között akkor látja az ember legjobban, amikor napról-napra javul az élete. Nem is tudnám leírni azt az érzést, amikor felépült az új családi házam. Új ház, tágas, világos, szellős, napfényes. Olyan es mint egy álom. Mint egy beteljesült álom.

A múlt éljük és jövőt látjuk magunk előtt. A nagy távlatokat, melyeket pártunk III. kongresszusa vetített eléünk. Távoli terveink megvalósulnak, mert továbbra is a párt utmutatását követjük, nem kímélünk sem erő, sem fáradságot, mert a közösségi élet fejlődése a mi boldogulásunkat, gondatlan életünket is jelenti.

Kácsa Ferenc, kislratosi kollektivisták

Ünnepi gyűlés a fővárosban Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából

Hétfőn este a Román Népköztársaság Opera és Balett-akadémiájában az RMP Bukarest városi bizottsága és a fővárosi néptanács végrehajtó bizottsága ünnepi gyűlést rendezett. Romániának a fasiszta iga alóli felszabadulása 16. évfordulója alkalmából.

Az ünnepi gyűlésen a következő elvtársak vettek részt: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăras hadsergébőrnök, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Alexandru Drăghici vezérredez, Ion Gheorghe Maurer, Moșgoros Sándor, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Le-

ontin Sălăjan hadsergébőrnök, Stefan Voitec, Mihai Dăles, Făscăla János, Alexandru Birlădeanu, a Román Munkáspárt Központi Bizottságának, a kormányának és a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének tagjai, a központi intézmények és tömegszervezetek vezetői, tábornokok és fegyveres erőink magasrangú tisztjei, a hitlerellenes front nagy egységeinek volt parancsnokai, a fővárosi vállalatok és intézmények számos elnöke, párt- és állami aktivisták, valamint a társadalmi szervezetek aktivistái, akademikusok és a tudomány, a művészet és a kultúra más képviselői, román újságírók és külföldi sajtó tudósítók.

Részvettek a Bukarestben akkreditált diplomáciai küldöttségek vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

Jelen volt: A. I. Eremenko, a Szovjetunió marsallja, aki pihenőszabadságát tölti hazánkban.

Elhangzott a Román Népköztársaság állami himnusza. Az ünnepi gyűlést Florian Dănilache elvtárs, az RMP KB tagja, az RMP Bukarest városi bizottságának első titkára nyitotta meg.

Romániának a fasiszta iga alóli felszabadulása 16. évfor-

dulójáról Ion Gheorghe Maurer elvtárs, az RMP KB Politikai Bizottságának tagja, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke beszélt.

Beszéde közben többször hatalmas tapsvihar hangzott el. A jelenlévők helyükre felállva hosszasan éltették a Román Munkáspártot és Központi Bizottságát élen Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárral, a szocializmus építésének művében hazánkban elért új sikereket, a szocializmus hatalmas táborát, élen a Szovjetunióval és a világképek.

Az ünnepség gazdag művészeti műsorral zárult. (Agerpres)

Koszorúkat helyeztek el a szovjet és román hősök emlékművénel

Tegnap a kora délelőtti órákban a gyárak, intézmények dolgozói, az iskolák tanárai, tanulóit gyűltekbe szobnól-szebb koszorúkkal a városi néptanács épülete előtt. Innen három irányban indultak el: a Pomenirea temetőbe, a Sztálin téren, valamint az Újradon lévő szovjet hősök emlékművéhez, hogy felszabadulásunk 16. évfordulója alkalmával a hegylet és a hála koszorút helyezték el

A Pomenirea temetőben megko szorazzák a szovjet és román hősök emlékművét

szovjet és román hősök számára, az emlékművek talapzatára.

A Pomenirea temetőben

a szovjet és román hősök emlékeit hirdető oszlopokat a díszőrség tagjai: ifjú munkások, diákok, pionírok állják körül. A koszorúkkal érkező nagyszámú dolgozó közre fogta a népi emlékművet.

Megjelentek: Moș Petru elvtárs, az RMP Arad városi bizottságának titkára; Bonta Crăciun elvtárs, a városi pártbizottság elnöke; a városi pártbizottság tagjai; Florea Mihail elvtárs, a városi pártbizottság elnöke; a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke; Ponta Stefan elvtárs, a városi néptanács tanügyi-művelődési osztályának vezetője; városunk számos üzemenek küldöttel, a városkörnyéki kollektív gazdaságok tagjai, művelődési életünk képviselői, tanügyi káderek, diákok.

Ezért a szabadságért sokan életüket áldozták. E hősök neve felejthetetlen marad számunkra, mert a legnagyobb értéket, a szabadságot hozták el nekünk.

A beszédet követően az egybegyűlt egy percnyi néma csenddel adóztak a hősök emlékének. A gyászinduló ünnepélyes akkordjai közepette a Dimitrov, a Ranghet, a December 30 zsemek, a Libertatea, a Dozsa György, a Bernáth Andor és több más vállalat és intézmény dolgozói elhelyezték a színpompás virágokból font koszorúkat az emlékművek talapzatára.

unló állami himnusza. Duma Gheorghe elvtárs megnyitotta a szavalt követően Lavric Gheorghe elvtárs mondott ünnepi beszédet. Ismertette az évforduló történelmi jelentőségét. Hazánk, népünk történetének ez a sorsdöntő eseménye — mondotta — évtizedes harcok eredménye, amelyek élen a Román Kommunista Párt állott. Majd hangsúlyozta, hogy büszkén tekinthetünk vissza az eltelt tizenhat évtizedre. Hazánk szorgalmas népe ez idő alatt a párt irányításával, a Szovjetunió testvéri támogatásával, virágzó országot épített magának. Hazánk dolgozó népe e történelmi esemény óta szabaddon él, alkot, épít.

Ezért a szabadságért sokan életüket áldozták. E hősök neve felejthetetlen marad számunkra, mert a legnagyobb értéket, a szabadságot hozták el nekünk.

A beszédet követően az egybegyűlt egy percnyi néma csenddel adóztak a hősök emlékének. A gyászinduló ünnepélyes akkordjai közepette a Dimitrov, a Ranghet, a December 30 zsemek, a Libertatea, a Dozsa György, a Bernáth Andor és több más vállalat és intézmény dolgozói elhelyezték a színpompás virágokból font koszorúkat az emlékművek talapzatára.

A Sztálin-téren

lévő szovjet hősök emlékművéhez is nagyszámú dolgozó jött el, hogy lerója háláját és kegyeletét.

(Folytatása a 4-ik oldalon)

A dolgozók elhozták a hála és emlékezés virágait

Irodalmi kalendárium

VASILE ALECSANDRI

— Halálának 70. évfordulója —

Vasile Alecsandri, a román irodalom egyik legnagyobb szerzője, költője, művésze, emberéleti alakulása három fényező gyökérrel rendelkezik. Alecsandri nagy társadalmi átalakulások korában élt, amikor fokozódott a tömeges harcok a feudális kizsákmányolás, az elmaradott társadalmi állapotok ellen. A haronak kettős célja volt: a földbirtokos osztály uralkodó megsemmisítése és a török járom szétzúzása a nemzeti függetlenség kiváltására.

A második tényező az a befolyás, amelyet Alecsandri nemzedékének olyan felvilágosult képviselői, mint Balcescu, Kogălniceanu, Cuza stb. gyakoroltak a költőre. A harmadik és legfontosabb tényező az a meghatározó kapcsolat, amely a költőt egész életútján keresztül a néptömeghez, a parasztsághoz fűzte és határozta el a nemzeti eszméit.

1853-ban Párizsban jelent meg az első verseskötete. Doine și gânduri (Dolgozások és gondolatok) címmel. A kötet megjelenése jelentős esemény volt a román költészet fejlődésében. Ezekben a versekben először találkoztunk a haladó, harcos eszméivel kifejező tartalommal a sajátos nemzeti formával. Alecsandri azonban nem rekedt meg ennél a lépéskoránál, hazafias lírája, majd a legendák és pasztellek jelző költői, művészi fejlődésének következő szakaszait.

Alecsandri részvétele az 1848-as forradalmi eseményekben

és az Egyesülés előkészítésében irodalmi alkotásaiban is teljes mértékben tükröződik. Az Egyesülés Hírje című verse a hazafias tömegdal klasszikus példája. Ez a nyolcszavas költemény rendkívül tömören kifejezésre juttatta az Egyesülés jelentőségét és azt az élet-szükségletet és lelkesedést, amelyet a néptömegek számára jelentett.

Költői munkásságában jelentős helyet foglalnak el a szatirikus hangú költemények. Hevesen támadja mindazt, ami romlott és kártékony, gyakran leleplezi az elnyomó osztályok erkölcsét. Így például pellengérre állította a nagybojársgot, amely az 1859 előtti időszakban foglalt és körömmel az Egyesülés megújítására törekedett (Szent András éjszakája, Moldva 1857-ben).

Központi helyet foglalnak el Alecsandri-nál a tájleíró versek. Szívdobogó és különleges művészi ihletettséggel eleventti meg az ország gazdag természetét. De a Pasztellek nem az egyedüli költemények, amelyekben helyet kap a természet szeretele.

Az 1877-es háború szintén meghatározta a költőt, aki szívvel-lellekkel csatlakozott a román nép igazságos ügyéhez. A költő Katonáink címmel versiklust szentelt a törökellenes háború eseményeinek. A ciklus kimagasló költeménye A plewnai hősök, amelyben a költő határozottan állást foglal az

ország akkori vezetőivel szemben. Az Eminescuhoz hasonló hevességgel tiltakozott az akkori katonák koldus sorsát illetően. A kötet reprezentatív költeménye a Penes curcanul című vers, amelyben ragyogóan kifejezésre juttatta a román katonák érzelmi és magatartási harcát. A káplár című költeményben ennek a háborúnak egy másik jelentős és jellegzetes momentumát domborítja ki, a köcsönös tisztelést és megbecsülést nyújtó orosz-román fegyverbarátságot.

Alecsandri becsületos, néphez hű magatartását példázza egyik őregkori költeménye, Az elátkozott eke is. Az 1888-as parasztpellest a kormány vére fojtotta. Az elátkozott eke mindenekelőtt a parasztság növekedő elégedetlenségének ad hangot és annak, hogy a néptömegek szervezett ellenállást fejtenek ki a kizsákmányolókat mindenféle visszaélésével szemben. A költő rendkívül meggyőzően juttatta kifejezésre a parasztságban forrongó gyűlöletet és bosszúvágyat.

Eminescu és Cosbuc mellett Alecsandri költeményeit fordították legelőször magyarra. Az Allami Irodalmi és Művészeti Kiadó 1958-ban megjelentette Alecsandri Válogatott versek című kötetét. Szemlér Ferenc ihletett tolmácsolásában. A kötet értéket növeli, hogy felbukkan a klasszikus román költő életének minden korszakát és bemutatja ugyanakkor költészetének gazdag változatosságát.

amellyel szembe helyez a köztársaságot, mint jobb, demokratikus államformát.

Nem kímélte a szerző a korabeli társadalom másik oszlopát, az egyházat sem és bírálatban nem tartott különbséget a katolikus és az ortodox klérus között. Igaz, mivel a korszakban Budal-Deleanu az uralkodó osztályok érdekeit szolgáló igazságszolgáltatást is.

Budal-Deleanu az első román író, aki kifejezésre juttatta a népe szabadságvágyát, aki összefogásra buzdított a zsarnokok, a kizsákmányolókat elleni harcban.

(F. T.)

ION BUDAI DELEANU

— Halálának 140. évfordulója —

Budal-Deleanu a Scuala Ardeleana elnevezésű művelődési mozgalom képviselői közé tartozik. E mozgalom célja volt az erdélyi jobbgyerendés megszűntetése és a román néptömegek szabadságának kiváltása. Képviselői nemcsak a történelem- és nyelvudomány, hanem az irodalom fejezővel is harcoltak. A XVIII. század második és a XIX. század első felének erdélyi irodalmi (Tichindeal, Barac, stb.) kiemelkedik Budal-Deleanu alakja, aki a múlt század fordulóján megírta a román irodalom első nagy alkotását, a Tiganladi-t.

Budal-Deleanu a Szászváros mellett Cigmán-ban született. Középsőiskolai és teológiai tanulmányait Balázsfalván, illetve Bécsben végezte. A világ-irodalom és a korabeli humanista eszmék megismerése elmélyítte benne az odaadást a nép ügyéért.

Később Balázsfalván teológiai tanár lesz, de Ion Bob püspök zsarnoki magatartása miatt távoznia kell a városból. Lembergben telepszik le, ahol közel harminc évet tölt, de innen is figyelemmel kíséri a román nép életét.

Jelentős irodalmi alkotása, a Tiganladi című komikus eposz csak halála után 55 évvel (1875-ben) jelent meg. Budal-Deleanu jogi, történelmi, filológiai, pedagógiai műveket is írt.

Tevékenysége legértékesebb része irodalmi munkássága. Két komikus eposzt írt. Címük: Trei viteji és a már említett Tiganladi.

A Trei Viteji-ben a fejedelemségek kizsákmányoló osztályainak képviselőit rántja le a leplet és teszi őket nevetségessé. A Tiganladi sokkal nagyszabásúbb, átfogóbb jelentőségű alkotás, benne az egész feudális társadalmat állítja pellengérre, támadja eszméit, intézményeit.

A Tiganladi allegorikus költemény, cselekménye Vlad Tepes idején a XV. században játszódik, valójában a szerző korának társadalmát bírálja, tiltakozik az elnyomó feudális rendszer és intézményei ellen.

Budal-Deleanu szatirájának ele a nemesség ellen irányult, a kapzsi, képmutató, feudális osztály ellen, amely nem tart a néppel. Budal-Deleanu kegyetlen bírálja a királyságot, életkor kötelező: leányoknál: 17–25 év, fiuknál 20–25 év (olyanok, akik elvégezték katonai szolgálataikat).

Felvilágosítást nyújtanak és beiratkozni lehet ez év szeptember elsejéig az Aradi Fogyasztási Szövetkezetek Rajonközi Szövetsége személyzeti osztályán (Köztársaság útja 52. szám) naponta reggel 7-től délután 3 óráig. (Telefon 20-52)

Kedd, augusztus 23. BUKAREST I. 6.30: Zene. 7.10: Gyermekműsor. 7.30: Román és szovjet népi táncok. 8. Közvetítés az augusztus 23-i katonai díszszemléiről és a fővárosi dolgozóinak felvonulásáról. 14: Dalok és táncok. 15: Könyvtár. 15.30: „Falvaink új életéről” — dalok és táncok. 16.05: Népszerű hangverseny. 16.25: A barátság dala. 16.50: Költemények Augusztus 23-ról. 17: Román népzene. 17.20: A baráti országok könyvtárjából. 18: Vidám utasok. 19.30: Hazánk új történelméről. 20: Nemzetközi versenyeken díjat nyert román éneke. 20.30: Esztrádhangverseny. 21: Zeneszerzőinknek a nagy ünnepe méltatására szerzett műveiből. 21.15: Költemények a szabadságról és a békéről. 21.30: A legismertebb román népdal- és hangszerzéstől. 22.30: Tánccene. 23.30: A román nép és a nemzeti kisebbségek zenéjéből.

KOLOZSVAR. 18—18.30 (román és magyar): Részletek a kolozsvári dolgozók ünnepi gyűléséről és felvonulásáról.

Szerda, augusztus 24. BUKAREST I. 6: Hazafias dalok és indulók. 6.25: Román népzene. 8.30: Balettzene. 9.10: Szórakoztató hangverseny. 10: Operabálok. 10.30: Irodalmi műsor. 10.50: A hadsereg felvonásának műsora. 11.10: Román népzene. 11.30: Esztrádhangverseny. 12.15: A népek dalaiból és táncalából. 13.10: Déli hangverseny. 14: Ajándék-műsor a honosabadságon lévő dolgozóknak. 14.45: Román kórusművek. 15: A haza szolgálatában. 15.30: Román könnyűzene. 16: Ismert operaénekesek. 17: Falusi műsor. 17.30: Könyvtár. 17.50: A hét dala. 18: Rádió-montázs a felszabadulásról (ismétlés). 18.30: Román népzene. 19.05: Szovjet zenekarok és szolista szimfonikus hangverseny. 20: Rádiószínház: A Jánosnyik. „Tizenhét évesek” című szimfonikus rádióváltozata. 21: Tánccene. 22.30: Szerelmi dalok és román népi táncok. 23: Tánccene. KOLozsVAr. 7—8.30 (román és magyar nyelven): Rádió- és nagybányai és váradai ünnepi felvonulásról. Hazafias dalok és népzene. Ajándékzene az élenjárók tiszteletére.

Sport

Jól sikerült labdarugó találkozó

UTA — Tatabányai Bányász 1:1 (1:0)

Közel huszeper néző előtt került sor vasárnap az UTA-pályán az idény első nemzetközi mérkőzésére, amelyen az UTA Tatabányai Bányászt (Magyar Népköztársaság) látta vendégül. A két együttes találkozója színvonalas játékot nyújtott, amely megteelt a közönség várakozásának. Noha az UTA a bajnokságra való előkészületek kezdetén áll, vasárnapi szereplése kielégítőnek minősíthető és a döntetlen eredmény teljes mértékben méltányosnak tekinthető.

Rátérve a játék elemzésére, rá kell mutatnunk arra, hogy az első félidőben az aradi csapat fölényhez jutott és számos veszélyes, látványos helyzetet teremtett az ellenfél kapujánál, a második félidőben azonban a rendkívül jó erőnlétben lévő magyar csapat magára talált és ki is egyenlített.

Tekintetbe véve, hogy a magyar csapat túl van a bajnokság három fordulóján és hogy keretében olyan élvonalbeli labdarúgók játszottak, mint a válogatott Grosics, Farsang, Lahos és mások, a döntetlen eredmény a textíliáknak számára felér egy győzelemmel. Az aradiak érdeme, hogy az első félidőben fölényhez jutottak, de ezenkívül az is, hogy kitartással és lelkesen küzdöttek, becsülettel képviselték az egyesület színeit ezen az érdekes találkozóon.

Az UTA játékosai minden tudásukat latba vetették és igen technikás játékokat mutattak, amely bőveket látványos akciókban. A legjobb teljesítményt a fedeztető nyújtotta. Jenel és Pecsovszki kitűnően játszottak. Állandó kapcsolatot tartottak a támadóssal és a védelem között, jó labdákat juttattak a támadóssal. Rendkívül jó formában volt Coman kapus, aki sok sikert védte a helybeliek kapuját. A csatársor is jól működött.

Az első 45 percben a vendégcsapat egyetlen gólyeztetet teremtett, amelyből azonban Dombai csak kapufát lött. A szünet után ismét az aradiak támadnak. Fokozatosan azonban lanyhul a játék üteme és a kezdeményezést átengedik a vendégeknek, akik számos veszélyes helyzetet teremtenek. Ilyen helyzet alakul ki a 67.

percben, amikor Lahos a kapufát találja el. Egyenlítésre a 70. percben kerül sor, amikor a csatársor gyors támadásra lendül, Dombai fáképnél hagyja a védőket és 13 méterről a kapuba bombáz (1:1).

A mérkőzés hátralévő részében a köcsönös kitaró erőfeszítések ellenére az eredmény már nem változik.

A temesvári Oslac Gheorghe játékevető kielégítően irányította a következő felállításban pályára lépő két csapatot: UTA: Coman — Szűcs, Bakucz II, Kapás — Jenel, Pecsovszki — Pircsál, Meckas, Tirlea, Florut (Pop), Czákó.

Tatabányai Bányász: Grosics — Polgár, Mészáros, Molnár (Schedl) — Farsang, Szepesi — Török, Lahos, Dombai, Biró (Szorják), Deli.

Legjobb: Coman, Jenel, Pecsovszki, Pircsál, illetve Polgár, Farsang, Dombai és Deli. Jacob Stefan

Befejeződtek a tartományi bajnokság selejtező mérkőzései

Vasárnap játszották le Temesvártól a tartományi bajnokságba való bejutásért a négy csapat selejtező mérkőzésének utolsó fordulóját. A Soimi 3:0 arányban biztosan győzött a Laminorul ellen, a Teba-Minerul mérkőzés pedig 0:0 arányban döntetlenül végződött. Eredményként az aradi csapat megőrizte a mérkőzést. A pályán elért eredmények alapján a Soimi és a Laminorul került be a tartományi bajnokságba.

Sakk

Az országos női bajnokság Aradon megrendezett középdöntőjének versenyein már csak Manolescu, a volt bajnok, veretlen. A nyolcadik forduló után a középdöntő állása a következő: Zsigmond 6, Manolescu 5, Brantsch 4 és fél, Branzas 4 és fél, Rancov 4 és fél, Farkas 3 és fél (3 függő játszma), Maier 3 (1 függő játszma) ponttal stb.

A B-osztályú labdarugó bajnokság sorsolása

A B-osztályú labdarugó bajnokság III. csoportjának sorsolását, amelyben aradi csapat is szerepel, a következőkben közöljük:

Szeptember 4. UVA (Amte)—Resical CSM, Dinamo—Recolta, Kolozsvári CFR—Jiul, Sodronyipar—Nagyvárad SK, Gloria—Rapid, Aurul—Nagybányai MSK, Voința—Temesvári CFR.

Szeptember 11. Recolta—Gloria, Resical CSM—Kolozsvári CFR, Nagyvárad SK—Voința, Rapid—Aurul, Jiul—Sodronyipar, Temesvári CFR—Dinamo, Nagybányai MSK—UVA (Amte).

Szeptember 18. Dinamo—Resical CSM, Sodronyipar—Temesvári CFR, Recolta—Aurul, Kolozsvári CFR—Nagybányai MSK, Nagyvárad SK—UVA (Amte), Jiul—Rapid, Voința—Gloria.

Szeptember 25. Aurul—Nagyvárad SK, Kolozsvári CFR—Rapid, Resical CSM—Sodronyipar, Gloria—Jiul, Dinamo—Nagybányai MSK, UVA (Amte)—Voința, Temesvári CFR—Recolta.

Október 2. Nagybányai MSK—Temesvári CFR, Recolta—UVA (Amte), Rapid—Dinamo, Sodronyipar—Kolozsvári CFR, Gloria—Resical CSM, Nagyvárad SK—Jiul, Aurul—Voința.

Október 9. Sodronyipar—Gloria, Dinamo—Aurul, Kolozsvári CFR—Nagyvárad SK, Jiul—Temesvári CFR, Voința—Recolta, Resical CSM—Nagybányai MSK, UVA (Amte)—Rapid.

Október 16. Dinamo—Jiul, Voința—Sodronyipar, Recolta—Nagybányai MSK, Gloria—Aurul, Temesvári CFR—Rapid, Kolozsvári CFR—UVA (Amte), Resical CSM—Nagyvárad SK.

Október 23. Aurul—Sodronyipar, UVA (Amte)—Jiul, Rapid—Voința, Recolta—Kolozsvári CFR, Nagybányai MSK—Gloria, Temesvári CFR—Resical CSM, Nagyvárad SK—Dinamo.

Október 30. Nagyvárad SK—Temesvári CFR, Sodronyipar—Dinamo, Aurul—UVA (Amte), Resical CSM—Voința, Jiul—Recolta, Nagybányai MSK—Rapid, Kolozsvári CFR—Gloria.

November 6. Voința—Nagybányai MSK, Temesvári CFR—Aurul, Resical CSM—Jiul, Dinamo—Kolozsvári CFR, Sodronyipar—UVA (Amte), Gloria—Nagyvárad SK, Rapid—Recolta.

November 13. Temesvári CFR—Gloria, Rapid—Sodronyipar, UVA (Amte)—Dinamo, Recolta—Resical CSM, Aurul—Jiul, Nagybányai MSK, Nagyvárad SK, Voința—Kolozsvári CFR.

November 20. Sodronyipar—Recolta, Kolozsvári CFR—Temesvári CFR, Resical CSM—Aurul, Dinamo—Voința, Gloria—UVA (Amte), Nagyvárad SK—Rapid, Jiul—Nagybányai MSK.

November 27. Gloria—Dinamo, Nagybányai MSK—Sodronyipar, Nagyvárad SK—Recolta, Rapid—Resical CSM, Jiul—Voința, UVA (Amte)—Temesvári CFR, Aurul—Kolozsvári CFR.

Vízilabda

Mérsékelt színvonalú játék — egy tucat góllal...

Aradi CFR—Lugosi MSK 10:2 (7:1)

A minősítő vízilabda bajnokság utolsóelőtti fordulóján vasárnap délelőtt a városligeti uszodában az aradi vasutasok mérkőzt színelvonalú játék után megérdemelt győzelmet arattak a fiatalokból álló lugoslak felett. A vendégcsapat szerezt a mérkőzés első és utolsó gólját, közben azonban az aradiak 10 góllal terheltek meg ellenfelük hálóját. A CFR ezuttal Frank II. és Sifirál nélküli állt ki a csapatból csak Melescan és Tóth tűnt ki, míg a lugosi együttesben ugyancsak a kapus, valamint Birsan nyújtott elfogadható. Tóth ezuttal rendkívül gőlképessé bizonyult: egymaga 7 gólt szerzett csapattársaival.

Bader Henrik (Temesvár) bíró sipjére így állt fel a két csapat: Aradi CFR: Melescan — Frank I, Kocsis — Kontor — Lészai, Tóth, Drăgulescu. Lugosi MSK: Coliev — Birsan, Gross — Haulzel — Rusu, Puiu, Kapca. Kocsis érte el hamarabb a labdát, de az első támadás után Tóth a léceit találja el. Frank I. került a kiállítás sorsára a lugoslak kihasználják számbeli előnyüket: Rusu révén meg-

Az UTA támadóssora főként szélső réven, gyakran zavarba hozta a vendégcsapat védelmét. Képünkön: Pircsál jobboldali beadását Czákó elől Mészáros igyekszik hátrítani. Grosits védése készen.

Edzőmérkőzést játszott az UVA (Amte)

Szombaton a FZ-pályán az UVA (Amte) edző mérkőzést játszott a Libertatea együttesével. A számszerű eredmény 7:2 volt, az UVA (Amte) javára. De nem is ez a fontos, hanem az a tény, hogy a csatársor meglehetősen eredményes volt. Igaz, hogy a Libertatea közvetlen védelme nem tette lehetővé a B-osztályú együttes csatárait. A jól gőrdülő támadásokból azonban az a következtetés vonható le, hogy sokat javult a csatársor.

Várható legmagasabb hőmérsékleti értékek napközben 13—28, legalacsonyabb hőmérsékleti értékek ma éjjel 9—15 fok között. Mérsékelt időnként élénk nyugati, észak-nyugati szél.

IDŐJÁRÁS

Meleg nappal, hűvös éjszaka. Kiseb felhőfelvonulások eső nélkül, éjjel derült égből. A hőmérséklet kissé emelkedik.

A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL

Az RMP küldöttének felszólalása a Kubai Szocialista Néppárt kongresszusán

(HAVANA. (Agerpres).)

Bujor Almasan elvtárs, a Román Munkáspárt Központi Bizottságának tagja a Kubai Szocialista Néppárt kongresszusán augusztus 20-i ülésén a Román Munkáspárt nevében köszöntötte a jelenlevőket, átadva a kongresszus küldötteinek és személyiükben a hős kubai népek és munkáscsapatjainak a Román Munkáspárt, a Román Népköztársaság összes dolgozó testvéri üdvözlését.

„Hazánk dolgozói mély rokonszenvvel követik a kubai Szocialista Néppárt fáradságtalan tevékenységét — mondotta beszédében a román küldött — amelyet a nemzeti függetlenségnek, a nép forradalmi vívmányainak megvédéséért és fejlesztéséért, az amerikai imperializmus merényletei ellen vívott harc jegyében fejt ki. A román néphez közel áll a kubai nép igaz ügye és támogatásáról biztosítja a kubai népet.”

A Román Munkáspárt képviselője beszédében röviden ismertette a pártvezetés román nép útját a szocializmus építése és a nép gazdaság fellendítése terén. „Az az új fejlődési szakasz, amelyen Románia elindult, megnyitja a

román nép előtt a szocializmus teljes győzelmét és a kommunizmusba való fokozatos átmenet fényes távlatait. A pártvezetés román nép munkájával hozzájárul a szocialista rendszer és a kapitalista rendszer közötti világversenyhez.

A román küldött a továbbiakban hangsúlyozta a kubai nép függetlenségi harcának fontosságát. „A latin-amerikai népek újult erővel harcolnak a nemzeti függetlenségért az amerikai imperializmus ellen országai gazdaságának önálló és sokoldalú fejlődéséért, a jobb életért. A nemzeti érdekeket hűsiesen védő kubai nép igaz ügye a latin-amerikai demokratikus és haladó erők zászlaja lett.”

A szónok a továbbiakban kifejtette, hogy világviszonylatban az erőviszonyok nap mint nap a béke és a szocializmus javára változnak meg s hangsúlyozta, hogy „az a tétel, amely szerint még a szocializmus világgyőzelme előtt ki lehet küszöbölni a háborukat a társadalom életéből, alkotó módon tovább fejleszti a békés egymás mellett élés lenini elvét, s világosan irányt mutat a

világ békeérdekének, bizalmat és erőt ad harcunkhoz.”

„A román nép a nemzeti felszabadításukért, demokráciájukért és haladásért harcoló népek mellett áll, — mondotta befeljesül a Román Munkáspárt küldötte. Mi örömmel üdvözlünk a kubai forradalom győzelmét s mindenben támogatjuk a kubai nép hősi harcát az amerikai imperializmus mesterkedése ellen.”

A Román Népköztársaság kész felvenni a legszorosabb politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat a Kubai Köztársasággal.

Biztosítjuk Önöket testvéri szolidaritásunkról és sikert kívánunk a kubai nép eszméinek szolgálatába állított nemes harcukhoz.”

Néhány részlet a szputnyik-űrhajó leszállásáról

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A Pravda augusztus 22-i számában részleteket közöl a szovjet szputnyik-űrhajó leszállásáról. Az űrhajó egy szántóföldekkel körülvett legelőre szállt le — írja a lap. — Ennek a történelmi eseménynek az első szemtanúi a közelben dolgozó kolhozparasztoi voltak.

A lap egyik tudósítója a következőket tudta meg a Szovjetunió Tudományos Akadémiáján:

Amikor a Szputnyik-űrhajó kis magasságban volt, levált róla az a fűle, amely az állatokkal szolgált. Ez biztosíthatja a négy lábú világűr utasok leszállását: most először történt meg, hogy egy űrhajó földet ért. Az egész űrhajó sérülés nélkül érkezett meg, akárcsak a kísérleti állatokat tartalmazó fűle.

Szovjet tudós cikke a legutóbbi szovjet rakétakísérlet fontosságáról

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Egyre közeledik az a pillanat, amikor az ember első ízben elhagyja a Földet — írja augusztus 21-én a Pravdában Jergenyij Fjodorov akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának tudományos titkára. A jelenlegi kísérlet fő célja tovább tökéletesíteni és felülvizsgálni azt az egész felszerelést, amely biztosítja a normális feltételeket az ember számára az űrben.

A szovjet tudomány újabb lépést tett a világűr tanulmányozásának és meghódításának legfontosabb feladata — az ember utnakindítása terén. Ilyen nehéz mesterséges holdak utnakindítása (a második szputnyik-űrhajó súlya 4600 kilogramm volt) csak annak eredményeként vált lehetővé, hogy a szovjet rakétatechnika rendkívül nagyerejű rakétamotorokat szerkesztett meg és elkészítette a repülés irányításához szükséges összes felszereléseket.

Fjodorov akadémikus kidom-

borítja tovább, hogy a szovjet tudósok, akik a legnagyobb lehetőségekkel rendelkeznek a világűr tanulmányozására, tisztában tartják és érdeklődéssel tekintenek külföldi kollégáik munkásságára, tudatában lévén annak, hogy a világűr tanulmányozásának és meghódításának az egész emberiség közös ügyévé kell lennie és az is.

A cikkíró a továbbiakban rámutat arra, és sajnálattal állapítja meg, hogy a nyugati sajtóban az utóbbi években egyre gyakrabban látnak napvilágot olyan nyilatkozatok,

amelyek merőben más álláspontot tanúsodnak. Az akadémikus utal a Discoverer mesterséges holdak igazi céljával kapcsolatos nyilatkozatokra, amelyeket Schriever amerikai tábornok tett, majd ezeket írja: Ugy látszik, hogy az amerikai katonai és politikai vezetők nem vonták le a szegyeteljes tanulságot az U-2 és az Rb-47 berepüléseiből. Kudarcot vallottak a légi kémkedésével s most a kozmikus kémkedésben reménykednek. Vajon kell-e hangsúlyozni, hogy a kudarc itt is rövidesen bekövetkezik?

Az űrrepülés után:

A kísérleti állatok jól érzik magukat, jó étvágygal esznek

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Augusztus 21-én repülőgépen Moszkvába hozták a Sztrelka és a Bjelka kutyákat, továbbá a többi állatot és növényt, amelyek a második szovjet szputnyik-űrhajó fedélzetén visszatértek a Földre.

Az állatok és a növények állapota jó. A Szovjetunió Tudományos Akadémiáján kijelentették a TASZSZ egyik munkatársának, hogy az állatok visszahozása a Földre rendkívül bonyolult műszaki feladat volt és a nagy fiziológiai feszültség folytán az utazás legnehezebb részét képezte.

Bjelka és Sztrelka kutyáknak komoly fizikai nehézségeket kellett megküzdödniük. Mégis, viselkedésük, állapotukról, kinevelésükről írték, az állatok jól kibírták az egész repülést, valamint az utazás utolsó fázisát.

Állapotuk nem különbözik a repülést megelőző előkészületek során mutatott állapotuktól. Sztrelka és Bjelka néhány

órával a leszállás után jó étvágygal ettek, inkább édeséget, mint száraz élelmiszert. (Ezt az édeséget az előző „űrhajós” emlékeztetőre nevezték el így.)

A kutyák nyomban, ahogy kivitték őket az űrhajó kabinjából, azonnal a velük dolgozó emberek lábához kezdtek dörögölni.

Moszkvában a kutyákat megfürdették, elektrokardiogramot készítettek és feljegyezték érzéseiket, megmérték vérnyomásukat. Az adatok elemzése azt mutatja, hogy állapottuk normális.

Hasonlóképpen jól érzik magukat a többi kísérleti állatok. Az egerek nagy élvezettel ettek a sport prézlét és más nekik készült éledeleket. A leztek most is azokban az üvegöbökben repülnek, amelyekben az űrutazást megtették. Az egyik kísérleti növény tovább virágozik.

A Földre visszatért állatok megfigyelése tovább folytatódik.

Ünnepi gyűlések hazánk felszabadulásának 16. évfordulója alkalmából

(Folytatás az első oldalról)

Az ünnepi beszéd elhangzása után az egybegyűlteket egy percnél néma csenddel adózták az elesett szovjet és román hősök emlékének. Ezután a rajoni pártbizottság, a rajoni IMSZ bizottság, a Vörös Trió gyár, a November 7 gyár és számos más vállalat és intézmény képviselői a hálát és emlékezés virágkoszorúit helyezték el az emlékmű talapzatára.

butorgyár, a Libertatea üzemek küldöttei. Az első sorokban voltak Telecan Gheorghe elvtárs, a városi pártbizottság titkára, Danciu Alexandru elvtárs, a városi pártbizottság tagja, Ardelean Teodor elvtárs, a városi néptanács alelnöke, Ghirboan Augustin elvtárs, az aradi ügyvédi kollégium elnöke és mások.

Ardelean Teodor elvtárs bevezető szavai után Moraru Iordache elvtárs szólott Augusztus 23 történelmi jelentőségéről. Beszélt a népi erőfeszítésről, a városi pártbizottság tagja, Ardelean Teodor elvtárs, a városi néptanács alelnöke, Ghirboan Augustin elvtárs, az aradi ügyvédi kollégium elnöke és mások.

Az ünnepi beszéd elhangzása után a vállalatok dolgozói elhelyezték a koszorúkat az emlékművön.

A szovjet kormány kérte, hogy a szovjet-ellenes amerikai berepülések kérdését vegyék fel az ENSZ-közgyűlés napirendjére

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Andrej Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere augusztus 20-án levelet intézett Dag Hammarskjöld ENSZ-főtitkárhoz s ebben a szovjet kormány nevében kérte, hogy vegyék fel az ENSZ-közgyűlés XV. ülésének napirendjére a következőképpen megfogalmazott kérdést:

„A Szovjetunió állami határait, szuverenitását, közvetlen agresszív akcióit képez. — hangsúlyozza a magyarázó jegyzék, amely a továbbiakban utal az U-2 és az Rb-47 amerikai katonai repülőgépek berepüléseire. Mint ismeretes, május elsőjén egy U-2 repülőgép hatolt be a Szovjetunió légtérébe, továbbra is ugyanazt a veszélyes utat járja.

A helyzetet súlyosbítja az a körülmény, hogy az USA továbbra is a szövetségeseinek területén lévő katonai támaszpontjait használja fel veszélyes szovjetellenes provokációkra.

A Szovjetunió kormánya reméli, — emeli ki a jegyzék —

más állam, jelen esetben a Szovjetunió állami határait, szuverenitását, közvetlen agresszív akcióit képez. — hangsúlyozza a magyarázó jegyzék, amely a továbbiakban utal az U-2 és az Rb-47 amerikai katonai repülőgépek berepüléseire. Mint ismeretes, május elsőjén egy U-2 repülőgép hatolt be a Szovjetunió légtérébe, továbbra is ugyanazt a veszélyes utat járja.

vábbra is ugyanazt a veszélyes utat járja.

A helyzetet súlyosbítja az a körülmény, hogy az USA továbbra is a szövetségeseinek területén lévő katonai támaszpontjait használja fel veszélyes szovjetellenes provokációkra.

A Szovjetunió kormánya reméli, — emeli ki a jegyzék —

Két világ

A szocialista országok óriási mértékben fejlesztik népgazdaságukat, gyors ütemben emelkedik a dolgozó nép életszínvonala és biztos léptekkel haladnak a jólét, a boldogság ragyogó csúcs felé.

A kapitalista világban ennek éppen az ellenkezője történik. A paloták mögött nyomortárványok húzódnak meg, a kiváltságos osztály nagyszerű életével ellentétben a dolgozó tömegek életszínvonala napról napra csökken. A kapitalista országokban millió és millió ember éhesen tért nyugovóra. Ime néhány adat, amely a két világot jellemzi:

A Szovjetunió és a szocializmust építő országok nagyszerű sikerei

A közelmúltban tartotta meg a Szovjetunió Kommunista Pártjának KB plenáris ülését. Az ülésen elhangzott jelentések reflektorfénnyel világították meg a szovjet állam iparjának és mezőgazdaságának gyorsított fejlődését s azokat a nagyszerű távlatokat, amelyek elérték a kapitalizmus képtelen. Csak néhány példát ragadtunk ki: az OSZSZA ipara, miután határidő előtt teljesítette az 1959-re szóló ipari termelési tervet, a kitűzött határidő előtt valószínűleg meg az idei első félv-

re szóló előirányzatot is. A szeszestől készült hengerelt áru, a fémforgácsoló szerszámok, a kovacsolt és sajtoló berendezések, a mezőgazdasági gépek és más fontos termékek előállítás tekintetében a köz-társaságban az idén elérik az 1961-re szóló ellenőrző számok által előirányzott színvonalat. Az Uraltan jövrőre teljesen automatizált részletek helyezésére üzembe a hegesztés nélküli csövek hengerlése. Ez lesz a világ legnagyobb ilyen szerű üzemrészlege. Az OSZSZA-ban 1959 folyamán mintegy 700 új hatalmas iparvállalatot helyeztek üzembe és 1959-1960 között 76 millió négyzetméter lakterületen lakóházakat építtek. Az Ukrán SZSZK az év főre jutó nyersvas, acél, hengerelt áru, szén, vasérc, mangánérc, cukor és állati zsíradék tekintetében már most túlhaladta az Egyesült Államokat.

Kiragadott számadatok ezek, amelyek azonban a naonál is világosabban jelzik a Szovjetunióban folyó hatalmas és gyorsított békés építőmunka ragyogó sikerét. És így van ez a szocializmust építő országokban is. Hazánkban, a Román Népköztársaságban pártunk III. kongresszusának történelmi jelentőségű dokumentumai ragyogó, lelkesítő távlatokat tárnak országunk népe elé: új szakaszba: a szocialista építési korszakába szakaszaba érkezünk. Az ipari termelés

menyiségi növelésében pártunk továbbra is különös gondot fordít a termelőeszközök és a fogyasztási javak növekedése közötti helyes arányra, mert csak a termelőeszközök termelésének szakadatlan fejlesztése révén valósítható meg a népgazdaság valamennyi ágának még nagyobb mértékű felvirágozása. A hat éves terv utolsó évében a termelőeszközök gyártó ipar részaránya az összpárti termelésben 66 százalékra emelkedik, az 1959 évi 63 százalékkal szemben.

A Csehszlovák Szocialista Köztársaságban 1961-1965 között a nemzeti jövedelem több, mint 42 százalékkal fog növekedni. Az ipari össztermelés 50 százalékos emelkedése keretében a termelőeszközök gyártása 70 százalékos növekedést ér el, a közlekedési cikkek gyártása pedig 34 százalékkal emelkedik.

Ugyancsak jelentős sikereket ért el a népgazdaság fejlesztésében a többi népi demokratikus állam, amelyek a Szovjetunió segítségével, egymás támogatásával nagy és szinte felmérhetetlen előrehaladást tettek.

Árny borul a felhők karcolókra...

A kapitalista világ vezető állama kétségkívül az USA. Az amerikaiak szeretnek felhők karcolókkal, nagy világűr-alkalakkal, iparokkal dicseked-

ni. De a felhők karcolókra árny borul, amely megemlíti a luxus palotákban lakó kiváltságosokat. Ime néhány adat az Amerikai Egyesült Államok hanyatló gazdasági életéről. Az Egyesült Államok földművelési minisztériumának jelentése szerint a falusi lakosság általános jövedelme a múlt évben 643 dollár volt. Ez 105 dollárral kevesebb, mint 1958-ban. A hivatalos jelentés megállapítja, hogy ez a legalacsonyabb színvonal a háború befejezése óta. A mezőgazdaságban oly nagy a munkanélküliség, hogy 500.000 amerikai mezőgazdasági munkás s velük együtt 100.000 gyermek járja az országot munkát keresve.

John Kennedy szenátor, az amerikai demokrata párt elnöke, a múlt évi beszédében kénytelen volt megállapítani azt, hogy az Egyesült Államokban 17 millió ember éhesen fekszik le, 15 millió család borzalmas körülmények között lakik.

És a munkanélküliség száma 4.423.000-re emelkedett. Kennedy szenátor nyilván nem öszintéségi rohamában közölte ezeket a számokat, hanem köztudatosként, amellyel a köztársasági pártja akarja hárítani a felelősséget a fokozódó gazdasági válságra. De vajon megakadályozhatja-e a további romlást, ha az elnöki székbe kerül? Bajosan!

Ugyanakkor az amerikai törzstörzsek fantasztikus nyereséget vágnak zsebre. Alfonso

Bauer Pelz guatemalai közgazdász kimutatja, hogy ebben az országban 30 millió dolláros tényleges amerikai beruházás 1000 millió dolláros tövedet hoz. Fantasztikus, 3333 százalékos kamati Ebből az egyetlen adatból is következtethetünk arra, hogy a többi között Latin-Amerikát milyen borzalmas mértékben kihasználja az amerikai monopolitók. Az éhség földrajza című művében az ismert braziliai tudós, Josué de Castro Dél-Amerikát két éhségövezetre osztja: A-övezetre, ahol éhen halnak az emberek, és a „kiváltságos” B-övezetre, ahol csak a lakosság fele hal éhen. Akárhogy is nézzük, az éhség drámája annyira súlyos, hogy 90 millió ember, Dél-Amerika lakossága közel kétharmada élni tel. És ebben nagy része van az amerikai monopolitókéknak!

De sorolhatnók a példákat tovább. Olaszországot, ahol millió és millió ember nem tud olvasni, mert olyan rettenetes szegénységben nőtt fel, hogy már zseni gyermekkorában dolgoznia kellett, ha ugyan volt hol, Vagy Japánt, amelyet súlyosan érint az amerikai megszállás, a Német Szövetségi Köztársaságot, ahol a fegyverkezési hajsza gyorsan rongja a lakosság életszínvonalát. És így van az valamennyi tőkés országban.

Két világ és nem kétséges, hogy a békés versenyben a szocializmus diadalmasodik és győzelmet semmi sem akadályozhatja meg.

Messer Sándor

A Tanács különleges ülése kongói kérdésben

lenítő komoly veszélyt jelent a békére.”

A napirend elfogadása után, Kongó és Belgium képviselői meghívták, hogy vegyenek részt a tanács munkálataiban, ám a belgák nem voltak hajlandók helyet foglalni a Biztonsági Tanács asztalánál. Az ülésre ugyanígy meghívták Guinea képviselőjét a francia küldött minden tiltakozása ellenére.

A Biztonsági Tanács ülésén elsőnek Dag Hammarskjöld ENSZ-főtitkár szólalt fel.

Nyilatkozata majdnem teljesen az ENSZ-csapatok fegyveres erői parancsnoksága kongói tevékenységének igazolására szorítkozott. Ugyanakkor a főtitkár bírálja a kongói kormány akcióit, amelyek szerinte a Kongóban lévő ENSZ-személyzet ellen irányulnak. Mint a főtitkár mondotta, az ENSZ által a Kongói Köztársaságnak nyújtott szolgálatok célja a nemzetközi béke és biztonság megvédése. Mivel azonban véleménye szerint a köztársaság nehézségei nem olyan természetűek, hogy a nemzetközi békét veszélyeztessék, ezek „nem képezik foglalatosságait tárgyat.”

A főtitkár után Antoine Gizenga, a kormány alelnöke és a Kongói Köztársaság küldött-ségének vezetője emelkedett szólásra. Beszédében kijelentette, hogy a Biztonsági Tanács hozzájárult a Kongó szuverenitását tenyegető összeesküvés megelőzéséhez. Gizenga ugyanígy kijelentette, hogy noha az ENSZ főtitkárnak az volt a feladata, hogy valóra váltsa a Biztonsági Tanács határozatát, amelyben benne foglaltatik az ENSZ-csapatok bevonulása is Katanga tartományba, nem értesítette Kongó központi kormányát a katangai eseményekről, úgy, hogy ezek az események csak azután váltak ismertté, miután Chombe sajtóértekezletet tartott Elisabethwillében. „A rosszul értelmezett határozatok — mondotta — nem járultak volna hozzá Kongó felszabadításához, hanem ellenkezőleg, az ország új bitorlásra vezethettek volna”. Kongó szeretné, ha megerősítenék függetlenségét és szeretné fenntartani területi sérthetlenségét. Mi a kolonializmus ellen harcoló kongói nép méltóságá-

nak helyreállítását óhajtjuk — jelentette ki Kongó küldött-ségének vezetője.

Gizenga javasolta, hogy az afrikai és ázsiai semleges országok képviselőiből alakítsanak megfigyelő csoportot, amelynek főhadiszállása Kongóban legyen. Ez a csoport szorosan együttműködne az ENSZ-csapatokkal — mondotta Gizenga —, s feladata volna mindenben teljesíteni a Biztonsági Tanács határozatát.

A Kongói Köztársaság kormánya és az ENSZ-főtitkára közötti nézeteltérésekről szólva Gizenga kijelentette, hogy kormánya nem érti, hogy Hammarskjöld miért nem tanácskozott Kongó kormányával, mielőtt Katangába indult volna. Ugyanígy kellemetlenül egybeestek a lázadó Chombe feltételei a főtitkár határozataival.

A kongói küldöttség vezetője kifejtette kormányának álláspontját az ENSZ szerepéről.

1. Az ENSZ-nek Kongóban együtt kell működnie a központi kormánnyal és a Biztonsági Tanács határozata értelmében kell tevékenykednie.

2. A központi kormányt mindegyik tájékoztatni kell az ENSZ kongói tevékenységéről a szempontok egybehangolása céljából.

3. A repülőterek és a tengeri kikötők rendőri felügyeletét a kongói csapatok kell hogy ellássák.

4. Az ENSZ fegyveres erői azonnal le kell hogy fegyverezék a Chombe által vezetett összes belga csapatokat.

5. Feltétel nélkül ki kell vonni az összes belga csapatokat a katonai és a katonai katonai támaszpontok területéről. Gizenga hangsúlyozta, hogy a bábkormány milicijának belgák általi kiképzése ellentétben állana a Biztonsági Tanács határozataival.

6. A Biztonsági Tanács alakítson egy csoportot, amelynek szorosan együtt kell működnie az ENSZ-csapatokkal, teljesítienie kell a Biztonsági Tanács határozatait.

Befejezésül Gizenga hangsúlyozta, hogy ez az álláspont mindenben megfelel a Biztonsági Tanács határozatainak és az igazság szellemének.